

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 293/2024-53

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Grand Oak Legal, s.r.o., Konventná 6, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Up/865/2023 z 22. marca 2024 takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 24. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením sudcu upomínacieho súdu o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí jeho odporu proti platobnému rozkazu.

II.

2. Okresný súd v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) platobným rozkazom zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi 30 200,29 eur. Sťažovateľa v ňom poučil, že ak podá odpor v elektronickej podobe, možno ho podať výlučne prostredníctvom na to určeného elektronického formulára podľa § 3 písm. i) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý je dostupný na webovom sídle ministerstva spravodlivosti a ktorý musí byť autorizovaný (§ 23 zákona o e-Governmente) a odoslaný z portálu e-žaloby (<https://obcan.justice.sk/ezaloby>) alebo z ústredného portálu verejnej správy

(<https://www.slovensko.sk/>), teda nie mailom (§ 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní), s tým, že § 125 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa pre podanie odporu v elektronickej podobe proti platobnému rozkazu v upomínacom konaní neuplatní.

3. Platobný rozkaz bol sťažovateľovi doručený 10. júna 2023 a sťažovateľ proti nemu podal 26. júna 2023 odpor prostredníctvom všeobecnej agendy ústredného portálu verejnej správy tak, že ho priložil k správe a tento pdf dokument autorizoval zaručeným elektronickým podpisom, čím vytvoril dokument vo formáte asice. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 27. júna 2023 odpor sťažovateľa odmietol. Bol toho názoru, že odpor podaný v elektronickej forme treba podať na určenom elektronickom formulári, ktorý nemožno nahradiť jeho fyzickým vyplnením s následným prevodom do elektronickej formy, rovnako tak ani vo forme prepisovateľného súboru. Ďalej odcitoval § 11 ods. 1 a 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní a § 3 písm. i) zákona o e-Governmente.

4. Podľa okresného súdu odpor nemá náležitosti podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, keďže na to, aby bol posúdený ako elektronický formulár, musí byť vytvorený, autorizovaný a odoslaný cez autorizovaný portál (eŽaloby alebo slovensko.sk), čo vyplýva z § 3 písm. i) zákona o e-Governmente. Odpor sťažovateľa však nie je pôvodný elektronický formulár, ale pdf dokument následne autorizovaný zaručeným elektronickým podpisom. Okresný súd ďalej odkázal na závery rozhodnutí ústavného súdu (II. ÚS 177/2020, IV. ÚS 118/2020, IV. ÚS 564/2020 a I. ÚS 37/2021) a uzavrel, že sťažovateľ nepodal odpor na určenom elektronickom formulári, keďže jeho dokument neobsahuje automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí odporu podal sťažovateľ sťažnosť. Tvrdil, že odpor podal zo svojej elektronickej schránky do elektronickej schránky súdu na tlačive, ktoré mu doručil súd, a to cez portál (<https://www.slovensko.sk/>). Okrem toho ho podal aj listinne 28. júna 2023. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu z 22. marca 2024 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá. Podľa okresného súdu forma, v akej má byť odpor podaný, explicitne vyplýva z § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní a jej nedodržanie má za následok odmietnutie odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní.

III.

6. Sťažovateľ je toho názoru, že odpor podal zákonným spôsobom v súlade s poučením v platobnom rozkaze, no okresný súd nepostupoval podľa zákona, keď ho odmietol. Poukazuje na to, že elektronicky vyplnil formulár, ktorý mu bol doručený spolu s platobným rozkazom, tento autorizoval a vo formáte asice ho 26. júna 2023 elektronicky zaslal okresnému súdu cez ústredný portál verejnej správy (<https://www.slovensko.sk/>). Teda nie mailom a 28. júna 2023 pre istotu aj poštou. Podľa sťažovateľa odpor obsahoval automatizovane spracovateľné dáta a bol podpísaný podľa § 28 ods. 4 zákona o e-Governmente. Sťažovateľ poukazuje na nejednoznačnosť formy podania odporu podľa zákona a poučenia v platobnom rozkaze. Zvýrazňuje, že odpor vypísal do formulára, ktorý mu bol doručený spolu s platobným rozkazom, no v poučení nebol upozornený, že zaslaný elektronický formulár nie je elektronickým formulárom na podanie odporu. Okresný súd si tak voči nemu nesplnil poučovaciu povinnosť tak, aby boli zabezpečené jeho ústavné práva.

7. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že argumentácia sťažovateľa nerozlišuje medzi tlačivom a formulárom odporu. Poukázal na to, že sťažovateľ bol poučený aj o § 3 písm. i) zákona o e-Governmente. Sťažovateľ odpor doručil vo formáte pdf, ktorý nespĺňa technické náležitosti tejto definície. Poukázal na rozhodnutie ústavného súdu (IV. US 192/2021), podľa ktorého v obdobnej situácii nedošlo k porušeniu ústavných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu uviedol, že formulár, ktorý okresný súd označuje ako tlačivo, tlačivom nie je, lebo nemá listinnú podobu. Zdôrazňuje, že formulár, nie tlačivo, mu okresný súd doručil elektronicky tak, že bolo možné ho elektronicky vyplniť. Tak aj urobil a potom ho autorizovaný zaslal súdu vo formáte asice, nie ako pdf, cez ústredný portál verejnej správy (<https://www.slovensko.sk/>), teda presne podľa poučenia v platobnom rozkaze. Sťažovateľ dodáva, že formulár, ktorý mu bol zaslaný s platobným rozkazom, je úplne zhodný s formulárom na podanie odporu na portáli (<https://obcan.justice.sk/ezaloby>).

IV.

9. Obdobnú situáciu, keď bol odpor podaný elektronicky a autorizovaný podpisom žalovaného, no nie prostredníctvom autorizovaného portálu na formulári dostupnom na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, už ústavný súd riešil a pri námietke porušenia rovnakých ústavných práv ústavnú sťažnosť odmietol (IV. US 192/2021). Od záverov tohto rozhodnutia nie je dôvod sa odchyliť, čo zakladá záver o tom, že namietaným uznesením nedošlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavnej sťažnosti nebolo vyhovené.

10. Treba vychádzať z § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, podľa ktorého ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu, ktorým je § 3 písm. i) zákona o e-Governmente, podľa ktorého sa elektronickým formulárom rozumie elektronický dokument obsahujúci automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami; elektronický formulár tvoria identifikačné údaje, dátové prvky tvoriace dátovú štruktúru, a to bez vyplnených údajov, a pravidlá na vyplnenie a na zobrazenie vyplnených údajov. Pritom treba zdôrazniť, že medzi formulárom vo formáte pdf a po autorizácii vo formáte asice, na ktorom sťažovateľ podal odpor elektronicky prostredníctvom portálu verejnej správy (www.slovensko.sk) a formulárom zverejnenom na portáli (<https://obcan.justice.sk/ezaloby>), je rozdiel práve v tom, že údaje z formulára odoslaného sťažovateľom nie sú spracovateľné automatizovaným spôsobom informačnými systémami podľa § 3 písm. i) zákona o e-Governmente.

11. Ak sťažovateľ zanedbá svoju zákonnú povinnosť a odpor podá elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára zverejneného na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, potom sa sám vystaví zákonnému následku v podobe odmietnutia odporu v súlade s § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní (IV. ÚS 118/2020). S odkazom na § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní je totiž pre uplatnenie právomoci príslušného súdu zaoberať sa dôvodmi uplatnenými v odpore nevyhnutné dodržať zákonom predpísanú formu odporu podaného elektronickými prostriedkami prostredníctvom formulára zverejneného na webovom sídle

ministerstva spravodlivosti (IV. ÚS 564/2020). Pokiaľ sťažovateľ zanedbal svoju zákonnú povinnosť a odpor podal elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára zverejneného na webovom sídle ministerstva spravodlivosti, potom sa sám vystavil následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní. Vzhľadom na uvedené preto pokiaľ okresný súd, vychádzajúc z predchádzajúcej premisy, sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu zamietol, namietané uznesenie nemožno považovať za arbitrárne, nemajúce svoj základ v príslušných právnych predpisoch.

12. Pre úplnosť treba poukázať na rozhodnutia v obdobných veciach, v ktorých sa ústavný súd už vyjadril k otázke ústavnej udržateľnosti postupu všeobecného súdu pri striktnom posudzovaní dodržania formy odporu v upomínacom konaní a nevidel odmietnutie spravodlivosti (IV. ÚS 118/2020, II. ÚS 177/2020, IV. ÚS 369/2020). Odôvodnenie v namietanom uznesení tak zodpovedá zmyslu a účelu aplikovaných ustanovení právnych predpisov. Závery okresného súdu v namietanom uznesení nie sú svojvoľné či arbitrárne a nevyplýva z nich taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu